

PRACCA

Pismo poświęcone sprawie robotników i inteligencji pracującej.

Redakcja i administracja Przejazd № 8.

TELEFON № 32.

Konto czekowe P. K. O. 63143

CENA PRENUMERATY:

Miesięcznie mk. 11.— kwartalnie mk. 33.— rocznie mk. 132.—

Cena numeru pojedynczego 45 fen.

Administracja otwarta od g. 9 rano do 7 wiecz.
Redaktor przyjmuje od g. 6 do 7 wieczorem.

Rękopisów nienadających się do druku Redakcja nie zwraca.
Artykuły bez oznaczenia honorarium uważane są za bezpłatne.

CENA OGŁOSZEŃ:

Przed tekstem mk. 3.50, w tekście mk. 4.50, po tekście reklamy mk. 2.25, nekrologi mk. 1.75, zwyższenia 135 fen za wiersz polityczny jednolubowy.

Ogłoszenia drobne 20 f. za wyraz, dla poszukujących pracy 15
Ogłoszenia nabawiana po g. 6 wiecz. 50 procent drożej.

Teatr Polski

Dzielnia 18.

pod dyktando Fr. Rychtewskiego.

Czwartek 18 b. m.

„Polityka“

satyra W. Perzyńskiego.

W piątek 19 b. m. o godz. 3 po poł.

Konstytucja

Sztuka w 8 aktach Gerczyńskiego

W piątek o g. 7 wieczorem

Zaczarowane koło

Baśń dramatyczna Rydla.

Nowy przewrót w Niemczech.

Zadziwiająco szybko i sprawnie odbyła się zmiana dekoracji na scenie życia państwowo-politycznego Rzeszy Niemieckiej. Pewnego pięknego poranka, mianowicie 13 b. m., socjalistyczno-centrowy rząd Eberta, Bauera i Noskego spakował manatki i wyjechał samochodami w stronę Drzyna, podczas gdy z innej strony Berlina wkraczały do miasta kontrrewolucyjne brygady marynarzy Ehrhardta i Loewenfeldta, z rozwiniętymi sztandarami i orkiestrami pułkowymi na czele. W parę godzin później miejsca Bauera i Noskego zajęli dyrektor rolny, junkier wschodnio-pruski Kapp i oprawca ludu górnośląskiego gen. Lüttwitz.

Wezwanie do strajku generalnego, rzucone proletariatu berlińskiemu przez „strącony” rząd na pożegnanie, padło w próżnię i—jak dotąd—ruch strajkowy nie przybrał nienawet imponujących, ale nawet szerszych rozmiarów. Wbrew oczekiwaniom przewidywanym rządy państw południowo-niemieckich nie zajęły względem „zamachowców” stanowiska opozycyjnego. Przeciwnie nawet—Bawaria poszła już w ślady Prus: socjalistyczny rząd ustąpił, na jego miejsce ukonstytuował się rząd ze stronnictw mieszczańskich. Bez zastrzeżeń po stronie nowego rządu stanęły ziemie pruskie, kornie nawet schylił przed nim głowę socjalistyczny prezydent prowincji Prus Wschodnich—Winnig. Oczywiście—że po stronie rządu Kapp—Lüttwitz opowiedziała się też flota oraz cała „zredukowana” armia niemiecka, składająca się z paru milionów uzbrojonych członków różnych skromnie tytułowanych „Reichswehrów”, „Einwohnerwehrów”, „Sicherheitspolizei” i t. p. instytucji.

W 48 godzin po dokonaniu tego oszałamiająco efektownego a bezkrwawego zupełnie „przewrotu”, rząd Ebert-Noske wdaje się już w rokowania z rządem Kapp-Lüttwitz. Rokowania te mają na celu utworzenie wspólnego fachowego gabinetu. Z tej okazji socjal-demokraci cofają swe wezwanie strajkowe. „Zdobywcy Berlina” zdążyli już jednak wyzyskać dwie doby poprzednie: 1) rozwiązali niemieckie Zgromadzenie Narodowe, 2) zaangażowali do nowe-

go gabinetu m. in. starych militarystów i wszechniemców: gen. von Winterfeldta i p. von Jagowa, 3) wydali manifest do narodu niemieckiego.

Właśnie w treści tego manifestu brzmią wyraźnie nuty, które tworzą leitmotiv niezwykle zręcznie inscenizowanej operetki „przewrotu państwowego”. Z powodzi niewiele mówiących frazesów wylawiamy bardzo charakterystyczne zdanie następujące: „Rząd niemiecki zobowiązuje się ściśle dotrzymać tych wszystkich postanowień traktatu wersalskiego, które są zgodne z rozsądkiem, nie są zaś dla Niemiec samobójstwem”. To jedno zdanie wystarcza do zrozumienia sytuacji.

Niemcy, oczywiście śledząc wzmagające się w niektórych państwach europejskich prądy za rewizją traktatu wersalskiego (źródło tych prądów leży w apetytach ekonomicznych)—i korzystając z niezdecydowanego stanowiska Stanów Zjednoczonych, które dotąd wskutek tarć wewnętrznych traktatu nie ratyfikowały,—postanowiły za pomocą szantażu publicznego, ubranego w szaty „przewrotu”, za pomocą zastraszenia świata powrotem do władzy junkrów, Ludendorffów, Wilhelmów i t. d. wymusić na Koalicji rewizję traktatu. Rewizja taka i złagodzenie go w stosunku do Niemiec—pomijając inne strony zagadnienia odbiły się musiały jaknajfatalniej na sprawach polskich. A o to właśnie Niemcom bodaj w pierwszej linii chodziło.

Plebiscyty na Górnym Śląsku, Mazurach, w Warmji zbliżają się. Lada dzień może zapaść dla Niemiec wyrok ostateczny... Trzeba było śpieszyć się... W rezultacie—„maskarada berlińska” z dn. 13 marca.

Pierwszym aktem historycznej komedji niemieckiej, która jest epilogiem wojny światowej, była rewolucja listopadowa w r. 1918. Wówczas—dla uniknięcia grozy ostatecznego pogromu armji i sparaliżowania wiszącego nad karkiem niemieckim miecza—nie Damoklesa—lecz Focha, Wilhelm wyjechał do Holandji, a na arenę rządów wysunęły się różne marjonetki socjal-demokratyczne i centrowe. Dzisiaj—

tej samej komedji oglądamy akt drugi. Dla przeszkodzenia wykonaniu wszystkich tak uciążliwych dla Niemców klauzul traktatu pokojowego zapadają się naraz w nicość Ebert i Noske, na scenie zaś ukazują się znów mające przetrząść Europę widmo monarchistycznomilitarystycznej reakcji z pp. Kopp, Lüttwitz i S-ka, widmo może nowej wojny, nowego chaosu. Przy tej okazji zaczęły się dla Niemiec epoka polowu ryb w zmaconej wodzie stosunków politycznych.

Sądząc jednak z głosów prasy zagranicznej, sztuczki berlińskiej wywrą tym razem skutek zgoła od kombinacji niemieckich odmienny. Rządy koalicyjne orjentują się coraz lepiej w sieci intryg, wykrętów i podstępów, rozsnuwanych po całym świecie przez naród „bojaźni bożej”. Dowodem tego najwymowniejszym jest pospieszny wyjazd marszałka Focha do Nadrenji i postawienie armji międzysojuszniczej

na stopie bojowej. Wydaje się, że ententa teraz dopiero oczy sobie przeciera, zaczyna trzeźwo patrzeć na istotny stan rzeczy w Niemczech i zamierza zażądać jasno i twardo wykonania postanowień traktatowych.

Miejmy nadzieję, że ten ostatni złośliwy fajerwerk pomysłowości germańskiej splonie bez szkody i dla nas, pozostawiając po sobie tylko trochę dymu i popiołu. Miejmy nadzieję, że ostatnie konwulsyjne wyciąganie łap hakaty w stronę ziem już polskich, czy też polskimi stać się mających, będzie daremne i bezpłodne. Rząd polski obowiązany jest jednak w tym momencie do jaknajdalej idącej, czujności i przezorności, aby żadne wydarzenie polityczne nie zastało nas nieprzygotowanymi, aby rzeczywistość nie postawiła nas przed żadnym krzywdzącym Polskę faktem dokonany.

B. D.

Uroczystości na cześć Naczelnika Państwa.

Dnia 16 b. m. o godzinie 18 została odegrana na ulicach miasta uroczysty capstrzyk, w tym celu zbiorą się na Placu ćwiczeń o godz. 17.55 delegacje w wymienionych niżej oddziałach w sile po pół kompanji (24 roty), każda pod dowództwem oficera.

Ubiór garnizonowy (Dz. Rozk. Wojsk. 97 par. 4139).

Dowództwo całości — kpt. Czerwiowski z Baonu Wartowniczego nr. I/IX.

Porządek marszu:
B. Z. 31 P. S. K. (z orkiestrą), B. Z. 28 P. S. K., B. Z. W. Kolej. nr. 3 (z orkiestrą), Baon Wart. nr. I/IV, II djon 10 p. a. p., IV Szwad. Zapas. Tabor., Kom. Zapas. I P. Czolgów, IV Komp. Telegraf. (z orkiestrą), B. Z. W. W. i E. Nr. IV, IV Djon żandarmerji, Komp. Techn. b. IV Komp. Zapas. Saper., Oddział Sztab. D. O. Gen. Ł.

1) Capstrzyk przemaszeruje przy dźwiękach orkiestr ulicami następującemi: 6-go sierpnia, Al. Kościuszki, Zieleną, Dzielną, Sienkiewicza, Nawrot, Piotrkowską, Placem Wolności, Koszary.

Przed D. O. Gen. Ł. i K-ndą M. i Pl. Ł. „Stój” i trzy zwrotki Mazurka Dąbrowskiego.

2) Dnia 19 b. m. o godz. 8 pobudka odegrana przed mieszkaniem Dowódcy Okr. Gen. k-mda M. i Pl. Ł. i Wojewody. W tym celu naznaczy B. Z. 31 P. S. K. jedną kompanję w sile 48 rot i orkiestrę. Wymarsz z koszar 7.30. Przemarsz ulicami: Długa, 6-go sierpnia (przed nr. 22 „Stój” „Pobudka”), Piotrkowską do willi

Leonarda brama nr. 1 (przed mieszkaniem Dowódcy Okr. Gen., a następnie przed mieszkaniem Wojewody „Stój”, „Pobudka”) brama nr. 2, Piotrkowską i Koszary.

3) Godzina 9.45. Ustawienie wszystkich oddziałów linjowych, tudzież baonu kombinowanego, złożonego z szeregowych, zakładów i instytucji wojskowych w pełnym składzie do Mszy polowej na Placu Wolności (Nowy Rynek).

4) Godzina 10. Msza polowa i kazanie okolicznościowe.

5) Godzina 11. Defilada przed Dowódcą Okr. Gen. Łódzki. i zaproszonymi reprezentantami władz cywilnych i instytucji społecznych.

Defilada w lewo przed Grand-Hotelem.

6) Godziny południowe. We wszystkich stołowniach oficerskich, wspólny prosty i skromny obiad żołnierski.

7) Godzina 14. Bezpłatne przedstawienie dla oddziałów miejscowych w kinematografach.

8) Od godziny 17—19 koncert orkiestry B. Z. 31 P. S. K. przed Dowództwem Okr. Gen. Łódzkiego.

9) Godzina 18. We wszystkich świetlicach, gospodach żołnierskich i salach wykładowych odczyty lub pogadanki „Józef Piłsudski—obywatel i żołnierz”. Po pogadankach w miarę możności przedstawienie, deklamacja i spiewy.

10) Godzina 19.30. Uroczyste przedstawienie, urządzone przez Teatr Polski.

WYSZEDŁ Z DRUKU „INFORMATOR“

MIASTA ŁODZI

na 1920 rok.

Wydawnictwo Wydziału Statystycznego MAGISTRATU m. ŁODZI.

Zawiera obszernie opracowane działy ważne na szereg lat:

1. Kalendarz;
2. Komunikacje: poczta, telegraf, telefony i kolejnictwo;
3. Stemple i opłaty;
4. Dekrety, ustawy i przepisy administracyjne;
5. Szczegółowe informacje wraz z adresami: o centralnych i miejscowych instytucjach państwowych, handlowych, przemysłowych i prywatnych, magazynach, szpitalach, lecznicach, szkołach i t. d. oraz spis abonentów telefonicznych;
6. Spis firm handlowo-przemysłowych z podziałem na branże;
7. Taryfy nieruchomości m. Łodzi;
8. Szczegółowy spis alfabetyczny ulic miasta Łodzi z podziałem na komisariaty, okręgi sądowe, śledcze i sanitarne oraz rewiry wykonawcze komorników;
9. Mapę-plan m. Łodzi z podziałem na komisariaty policyjne, przeszło tysiąc ogłoszeń i artykuły z dziedziny geografii, historii i statystyki miasta Łodzi.

Nakład ograniczony.

Cena egzemplarza (1100 str. druku) w trwałej oprawie mk. 70,—

Skład główny i sprzedaż

w Wydziale Statystycznym Magistratu m. Łodzi, Dzielna 2-a, od godz. 9 do 3 po poł.

Program do d. 22 marca 1920 r.

TAJEMICA JACKA

Dramat detektyw w 5 częściach słynnej włoskiej wytwórni „CINES“ w Rzymie z najmłodszą matką JACKIEM w roli głównej.

Nad program: Dodatek komiczny.

521-2

Taniej niż wszędzie.

Ważne dla wszystkich!

Nadeszły świeży transport zagranicznych towarów. Są do nabycia w rezytach: Batysty, Etamina, Muska, Biały towar, Pióclenka, Weina, Surówka, Czapki, Szewioty, Korty, Bostony

NA DAMSKIE I MĘSKIE 762-2

ubrania, bluzki, bielizna, pościel i dziecięce ubiory.

M. BRYL Piotrkowska 56.
w podw. parter

Wybór różnorodnych desenii i kolor.

Zgubione legitymację

samochołu Centrali Handlowej Sejmiku Sieradzkiego wydaną przez Dowództwo Wojsk Automobilowych Okręgu Łódzkiego za № 278, i zaświadczenie tegoż Dowództwa № 1138, z dnia 20 IX 1919 roku.

Znalazca tej legitymacji zechce za wynagrodzeniem oddać takową w Centrali Handlowej w Sieradzu lub w firmie „Landek i Holman“, Łódź Moniuszki 8. 756-3

Od 600 do 1400 Mk.

placę za aparat starych zębów pojedyncze od 20 do 35 Mk. Proszę się przekonać, **Andrzeja 7** w prawej oficynie parter **HABRYCZNY**. 744-5

Ogłoszenie.

Magistrat m. Łodzi niniejszym podaje do publicznej wiadomości, że w dniu 29 i 30 marca 1920 roku o godz. 10-ej rano odbędzie się w lokalu Rady Miejskiej, ul. ul. Średnia Nr. 14, losowanie obligacji miejskich I-ej emisji na ogólną sumę mk. 400,000.—.

Magistrat.

Niniejszym zawiadamiamy, że w dniu 21 marca r. b. o godzinie 2 po południu w sali **Polskich Związków Zawodowych (Główna) 31** odbędzie się

Ogólne Roczne Zebranie

Członków Stowarzyszenia Spożyców „Wiosna“

Z następującym porządkiem dziennym:

1. Zagajenie zebrania i wybór przewodniczącego,
2. Odczytanie protokołu z poprzedniego zebrania,
3. Sprawozdanie z działalności Stow. za rok ubiegły,
4. Odczytanie protokołu Komisji Rewizyjnej,
5. Zatwierdzenie bilansu,
6. Podział czystej nadwyżki,
7. Powiększenie udziału,
8. Wolne wnioski.

O liczne i punktualne przybycie uprasza
ZARZĄD.

UWAGA! W razie ulepszycia dostatecznej ilości członków w pierwszym terminie, zebranie odbędzie się w drugim terminie tegoż samego dnia o godzinie 4 po południu, bez względu na ilość obecnych. 755-2

Założyciele Spółki Akcyjnej

Bank Polskich Kupców i Przemysłowców Chrześcijańskich w Łodzi

na zasadzie § 44 i 48 statutu, zawiadamiają p.p. Akcjonariuszów, że w dniu 7-go kwietnia b. r., t. j. w środę, w lokalu Stowarzyszenia Polskich Kupców i Przemysłowców Chrześcijańskich w Łodzi przy ul. Aleja Kościuski № 17, o godz. 3 i pół po południu odbędzie się

I-sze organizacyjne Walne Zebranie

Porządek dzienny:

1. Sprawozdanie założycieli z dokonanych czynności,
2. Ukonstytuowanie się spółki,
3. Wybory członków Rady, Zarządu, Komisji Rewizyjnej i zastępców,
4. Postanowienie co do przejęcia przedsiębiorstwa istniejącego w Łodzi pod firmą: „Cz. Dybcański, J. Nowosielski, A. Trautwein, E. Bogdański, K. Chądzyński i S-ka“ i pod nazwą: „Izba Handlowa Bankowo-Przemysłowa Polskich Kupców i Przemysłowców Chrześcijańskich w Łodzi“, w myśl § 1 statutu.
5. Upoważnienie Rady i Zarządu do kupna nieruchomości na siedzibę Banku w myśl § 53 lit. d. statutu.
6. Upoważnienie Rady i Zarządu do założenia 3-ch filii na prowincji.
7. Postanowienie co do powiększenia stosownie do § 4 statutu spółki kapitału zakładowego o sumę 17,000,000 marek pol. przez wypuszczenie 34,000 dodatkowych akcji, każdą nominalnej wartości 500 marek i co do ustanowienia warunków emisji tychże akcji.
8. Zatwierdzenie umowy z dyrektorem Zarządzającym oraz określenie wynagrodzenia dla członków Zarządu, Rady i Komisji rewizyjnej w myśl § 53 lit. g. statutu.

763-1

Ogłoszenie.

W dniu 21 b. m. o godz. 1-ej po poł. w lokalu własnym Pol. Z. Zawodowych Główna № 31 odbędzie się

Doroczne Ogólne Zebranie

Murarzy, Betoniarzy i Zdunów.

O punktualne, i jakna licniejsze przybycie proszą zarząd. W razie nieprzybycia dowolnej liczby członków, zebranie odbędzie się o godz. 3-ej bezwzględnie na ilość przybyłych.

Porządek dzienny:

1. Zagajenie Zebrania.
2. Sprawozdanie kasowe.
3. Wybór nowego Zarządu.

ZARZĄD.

SKUPUJĘ

stare futra, mufki, kołnierze i wszelkiego rodzaju skórki placę ceny najwyższe. 663-3

A. MAJISZEWSKI, Piotrkowska 93.

Ogłoszenia drobne

Browski Leon zagubił kartę węglową, wydaną w centrali, 738-3

Broner Gabriel zagubił kartę węglową, wydaną w centrali, 738-3

Bedałek Paweł, zamieszkały w Jedrychowie gminy Nowo-Solna zagubił kwit wydaný jako dowód z dostawy zboża. 749-1

Do sprzedania, lub zamian na rower męski, aparat kinematograficzny z dopasowanym światłem karbidowym, wiadomość Karolew, ul. Wileńska 14 w szkole.

Fulpiński Stefan zagubił legitymację chlebową, wydaną z uoż. na 4 osoby. 764-1

Goss Leon zagubił legitymację chlebową na osobę 4, Rokicińska 54. 761-1

Jóźwiak Natalia zagubiła paszport niemiecki, wydany w Łodzi, Nowo-Pabjanicka 12. 752-3

Kulwas Petronela zagubiła paszport rosyjski, wydany w gminie Męki pow. Łaski, ul. Główna № 11. 748-8

Kupuję wyczeski, odpadki od włosów, placę najwyższe ceny. A. Wiener, Nowo-Cegielniana 7. 742-3

Kowalczuk Aniela zagubiła — paszport niemiecki, wydany w Łodzi, ul. Rokicińska 39. 744-3

Kret Herman zagubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi Killińska 41. 744-3

Lejzerowiczowi Berysowi skradziono paszport zapasowy i legitymację zapasową, wzięty ul. św. Barbary 11. 718-3

Lukowski Józef zagubił legitymację chlebową, wydaną z uczestnictwem na 6 osób. 765-1

Mebel do sprzedania nowe i używane Piotrkowska 183 front. 710-10

Poszukuję mleczkarnia z 3 pokoi i kuchni z wygodnym, wiadomości Piotrkowska 157, Sianicki. 738-3

Pipke Berta zagubiła legitymację chlebową, wydaną na 1-ną osobę w użyciu ul. Łódzka 44.

Sładowski Stanisław zagubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi ul. Hłubińska 8. 760-3

Sprzedam przedmiot sklepowy „Wiedomość Radwańska № 53 u Durko. 747-3

Wielandz Gilja zagubił paszport niemiecki, wy any w Pabjanicach. 751-1

Zarząd Rzemieślniczego T-w. pożyczkowo-oszczędnościowego ul. Sienkiewicza 40 (dawna Mikołajewska) podaje do wiadomości swym członkom, że wznowił wydawanie pożyczek, oraz przyjmuje wkłady oszczędnościowe na oprocentowaniu. 609-10

Zelewski Michał zagubił paszport niemiecki, wydany w gminie Biata pow. Brzeziny. 754-8

Łódź-Tomaszów
wyrusza samochód w piątek, godzina 9.30 rano. Zgłoszenia przyjmuje Tow. „Motor“ w Łodzi, Piotrkowska 115.

OBRĄCZKI ŚLUBNE,

piersiönki, kolczyki (gwarancja za złoto), zegary, zegarki, dewiszki, najtaniej sprzedać

Jan Placek
ul. Brzezińska 10.

Kupuje brylanty, złote i srebrne wyroby, oraz plate'y. Przyjmuje wszelkie reperacje w zakresie zegarmistrzostwa wchodzące.

Kupuję

rózne blasz ne pudełka oraz odpadki miedzi, mosiądzu, ołowiu, druty miedziane, i różne żyrandole.

BIURO TECHNICZNE
ul. Krak. Przejazd 14.
741-15

Zęby szlachetne

równ eż stare, złote ZĘBY kupuje i placę uajwyższe ceny. Główna № 5 m. 15 front II piętro. 727-4